וועטער: קלאר און ווארים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

דאס אידישע ווארט

THE GATEWAY OF THE WEST

THE ISRAELITE PRESS

זון אויפגאנג — 4.58
זון אונטערגאנג — 8.09

די איינציגע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט יעדן טאג

Vol. 21, No. 179. Winnipeg, Wed. Aug. 5, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג
מיטוואך כ"ב אב, תרצ"א.

אנב-אורחא
פון מארק

דער בני-ברית קעמפ

נאך די גרוסן וואס איך האב גע־הערט, זייענדיק אין ווינניפעג־ביטש, וועגן דעם מצב פונ'ם בני־ברית זומער־קעמפ, האב איך זייער געוואלט זעען אים מיט מיינע אייגענע אויגן.

צוגיין אהין צופוס איז געווען אביסל צו ווייט, האב איך געווארט אויף דער געלעגנהייט צופארן מיט אן אוטאמא־ביל.

די געלעגנהייט איז געקומען ניט אין א גינסטיקן מאמענט: ס'איז גע־ווען לעצטן פרייטאג. ווען מיר זיינען געקומען אין קעמפ, האבן מיר אים גע־פונען כמעט ווי דעזערטירט און אין באזונדער אומארדענונג: ס'איז געווען דער "בין־המיצרים" צווישן איין פאר־טיע און דער צווייטער, און אויסער דער אומארדענונג, האבן מיר דארטן געטראפן בלויז אייניקע בחורים, אפנים פון די אויפזעער, און די קע־כענס וואס האבן געשוויצט אין דער הייסער קיך צוגרייטנדיק "בלינטשיק לאך" פון ריזיקער גרויס פאר'ן באנ־קעט וואס האט געדארפט דארטן פארקומען זונטאג.

מיינע אבסערוואציעס זיינען אזוי געווען באשריינקט אויף איינדרוקן און אויף די גרוסן וואס איך האב געהערט, אבער דאס איז געווען גענוג איך זאל זיך דערלויבן צו מאכן אייניקע ניט־קאמפלימענטארע באמערקונגען וועגן דעם קעמפ: אפשר וועט דאס ברענגען געוואונשענע רעזולטאטן?

* * *

איך ווייס ווי אונזערע אינסטיטו־ציעס קאנען ניט פארטראגן קיין ווארט פון קריטיק — די טוער דערלויבן נאר צו זינגען זיי לויב געזאנגען, ווייל זיי רעכענען, אז דאס איז דער איינציקער מיטל צו דערוועקן די געזעלשאפטלא־כע סימפאטיע און אזוי שאפן די נוי־טיקע פאנדן.

איך רעכן, אז דאס איז א צושטאנד וואס גרעניצט זיך מיט דעמאראליזא־ציע. דאס שלעכטע אין די אינסטיטו־ציעס קאן ניט אויסגעוואָרצלט ווערן, סיידן עס זאל קומען אונטערן מעסער פון עפנטלאכער קריטיק און פארדא־מונג.

און אזוי ווי אין דעם פאל פונ'ם בני־ברית קעמפ איז דאס שלעכטס ניט קיין רעזולטאט חלילה פון נאכלעסי־קייט אדער שלעכטן ווילן פון די נאענ־טערע טוער, נאר פון א מאנגל אין מיטלען, איז דער בעסטער וועג צו שא־פען די מיטלען — צו ציען די אויפ־מערקזאמקייט פונ'ם אידישן עולם בכלל און פון די בני־ברית בפרט אויף דעם שלעכטן מצב פונ'ם קעמפ.

* * *

נאך דעם וואס איך האב געהערט פון באגלויבטע און ניט־פאראינטערעסיר־טע עדות, און נאך דעם וואס איך האב געזעען מיט מיינע אייגענע אויגן, קאן איך זאגן מיט א ריינעם געוויסן, אז איך וואלט מיינע קינדער אינ'ם קעמפ ניט געשיקט, און ס'איז מיין איינדרוק, אז די בני־ברית מיטגלידער, וועלכע זיינען באקאנט מיט'ן מצב פונ'ם קעמפ, וועלן אהין זייערע קינדער אויך ניט שיקן (כאטש דר. טשערנישטשי, דער פארזיצער פונ'ם קעמפ קאמיטעט, שטימט מיט מיר ניט איין דעריננען). אייניקע צופעליקע באזוכער האבן מיר פריער דערציילט, אז די ריינקייט אינם קעמפ איז זייער א צווייפלהאפטע. כאטש איך אליין בין דארט געווען אין אזא מאמענט, ווען מען האט ניט גע־דארפט דערווארטן קיין מוסטערהאפטן צושטאנד, האב איך אבער, דערלויבנ־דיק פאר דער נאטירלאכער פאר אזא צייט אומארדענונג, פארט באקומען דעם איינדרוק, אז די באריכטן זיינען ניט געווען איבערטריבן.

* * *

אויף וויפל דאס איז בלויז א פראגע פון געלט, איז צו זען פון אייניקע קלייניקייטן:

מען דערציילט, אז די פארוואלטונג האט געמוזט שניידן די פרוכט פאר־ציעס פון די קינדער, צוליב עקאנאמיע.

די בעטן זיינען שטארק אויסגענוצט און די פרושינעס און מאטראצן זיינען אין זייער א שלעכטן צושטאנד. די קאלדרעס קוקן אוים זייער אויסגעטרא־גן.

מען נוצט עמאלירטע כלים (טע־לער, שאלן און טעפלאך). די כלים זיי־נען אין א שלעכטן צושטאנד, מיט אפ־געברעקלטע עמאל. די קענן דערקלערט אונז אפאלאגעטיש, אז דאס זיינען נייע כלים, נאר חברה מאכט שנעל א טאלק פון דעם.

די דאזיקע כלים, דאכט מיר, וואלט אפילו אן ארימע באלעבאסטע ניט גערן באנוצט. זיי וואשן זיך שלעכט, און די אפענע אייזן לאדעט איין זשאווער.

ווייסע כלים וואלטן אפשר געקאסט נאך פופציק דאלאר פאר'ן סעזאן, — אבער די 50 דאלאר וואלט מען גע־דארפט אפשפארן פון די קינדערס מילך . . .

* * *

און אט נאך א זאך:

מיר איז גראד געפעלן, וואס די אידן האבן אין דעם פאל געקויפט א ווילדן פלאץ, — זאלן זיי עס אליין קולטיווי־רען, און ניט קומען דווקא אויף פאר־טיקן.

אבער דער שרעקלאכער מאנגל אין מיטלען דערלויבט ניט צו קולטיווירן דעם פלאץ, וואס איז אזוי געבענטשט מיט דער שיינקייט פון דער נאטור.

אט וואלט מען געדארפט אפרייניקן די שטיינער פונ'ם וואסער. דאס וואלט אפשר געדארפט קאסטן א פופציקער, צי א הונדערטער. אבער דאס געלט איז ניטא, סיידן אפשפארן פונ'ם עסן . . .

* * *

איך האב זיך וועגן דעם אלעמען דא דורכגעשמועסט מיט דר. טשערנישטשי, און איך וועל וועגן זיינע מיינונגען וועגן דעם ענין שרייבן מארגן.

אידישע פארשטייער אין א"י ווא־רענען הויי-קאמישיאנער קעגן גע-פאר פון אראבישע העצעס

העצעס נעמען אן שארפן כאראקטער, ענלאך צו דעם פע־ריאד פאר'ן אויסברוך פון 1929. — לארד טשענסעלאר זאגט צו צו צוימען אראבישע פרעסע און פארזיכערט אונטערדריקונג פון יעדן פארזוך צו מאכן אומרוען

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

דער נייער לייטענאנט גא־ווערנאר פון אלבערטא

האנ. וו. ל. וואלש, וועלכער איז ניט לאנג צוריק באשטימט געווארן צום פאסטן פון לייטענאנט גאווערנאר פון אלבערטא.

ירושלים, אוג. 5 (איטא). — די אנטי־אידישע העצעס צווישן די אראַבער האבן ווידער אנגענומען די שארפ־סטע פארמען, ענלאך צו די העצעס וואס האבן געפירט צו דעם בלוטיקן אויסברוך פון 1929.

א אידישע דעפוטאציע, וואס איז באַ־שטאנען פון קאל. קיש, בן־צבי, עלמאלע סמיליאנסקי און גאלומב, האט נעכטן באזוכט דעם הויי־קאמישאנער, ווארנענ־דיק אים קעגן די געפארן פון די אראבי־שע העצעס. זיי האבן פארבראכט ביים הויי־קאמישאנער אנדערהאלבן שעה צייט, און האבן מיט אים געשמועסט וועגן אלגעמיינער זיכערקייט און אויך וועגן דעם קומענדיקן סטרייק פון די אראבישע מאטאר טרייבער.

ווי דער "איטא" ווערט צאקאנט, האט לארד טשענסעלאר געענטפערט, אז די רעגירונג נעמט אן גנעהעריקע מיטלען קעגן די העצעס אין דער אראַ־בישער פרעסע, און אז די ארמיי און פאליציי אפטיילונגען זיינען שטארק גענוג און זיינען גרייט אונטערצודריקן יעדן פארזוך צו מאכן אומרוען און צו שטערן דעם פרידן.

בנוגע דעם מאטאר סטרייק, האט די רעגירונג אביסל שפעטער ארויסגעלאזן א קאמוניקאט וואס ווארנט, אז פיקעטן וועט זיין פארבאטן, און אז עס זיינען ניטא קיין שום אויסזיכטן, אז די רעגי־רונג זאל ווידער שיינקען די מאטאר שטייערן ווי א רעזולטאט פונם סטרייק. די רעגירונג, פארזיכערט דער קאמוני־קאט, וועט באשיצן יעדן איינעם וואס וועט נאכפאלגן זיין נארמאלע באשעפ־טיקונג, און דריקט אוים די האפענונג, אז די אוטאמאביל אייגנטימער און טרייבער וועלן ניט באשטיין אויפ'ן סטרייק, "וועלכער קאן ניט דינען צו קיין שום נוצלאכע צוועקן, און וועלכער מוז פאראורזאכן עקאנאמישע פאר־לוסטן און וועלכער שטעלט אין געפאר דעם פרידן".

דער הויפט־סעקרעטאר פון דער רע־גירונג האט איינגעלאדן צו זיך אלע רעדאקטארן אויף א שמועס אויף היינט אינדערפרי. עס איז זיכער אז דער ציל פונ'ם שמועס איז צו ווארענען זיי זיי זאלן אפשטעלן די אנטי־אידישע אגי־טאציע.

—(::)—

פרויען, פארזיכטיק!

שיקאגא, אוג. 5. — "פרויען פאר־זיכטיק"! — ווארנט דר. פאול פ. מאהאפי, פון ספרינגפילד, איל.

אויב פרויען וועלן בסדר טראגן שיך מיט הויכע אפצאצן, ווי זיי טוען היינט, גלויבט דער דאקטאר, וועלן זיי אין הונדערט יאר ציים באקומען פיס וואס וועלן זיין ענלאך צו פער־דישע קאפיטעס.

אויב עס וועט קומען צו דעם, וועלן די פרויען קיינעם ניט קאנען באשול־דיקן, — אפילו ניט זייערע אייגענע מענער: מען האט זיי באצייטנס גע־ווארנט!

—(::)—

מזל טוב.

א זון געבארן צו מר. און מרס. דזש. ס. זיוואט, שאול לייק, מאנ. מאנטאג, דעם 3טן אווגוסט. מוטער און קינד אין ווינניפעג דזשענעראל האספיטאל אין בעסטן צושטאנד.

ניי געגרינדעטע אידישע פוטבאל ליגע האט היינט ערשטע גיים אויף מאניטאבא קאלעדזש גראונדס

היינט וועט פארקומען די ערשטע "גיים" פון דער ניי־געגרינדעטער אי־דישער פוטבאל ליגע. עס וועט שפילן די י. מ. ה. א. טים קעגן די מאנ־טעפיארעס. די שפיל וועט פארקומען אויף די "מאניטאבא קאלעדזש גראונדס" (עלים און וואואן סטריט).

אלע אידן, יונג און אלט, מענער און פרויען זיינען געבעטן צו קומען היינט אוונט צו דער ערשטער "גיים" פון די צוויי אידישע טימס, און מיט זייער באזוך דערמוטיקן די ניי־געגרינ־דעטע אידישע ליגע אויפן ספארט גע־ביט. די פארוואלטונג און די אידי־שע ספארטלייט בעטן העפלאכסט די אידישע יוגנט, פון אלע ריכטונגען, צו קומען און בייוואוינען די דערעפענונג "גיים".

עס איז איבעריק צו דערמאנען אז די י. מ. ה. א. פוטבאל טים, איז איי־נע פון די גלענצענדסטע טימס אין ווינניפעג, און זי האט פאר זיך גע־מאכט א נאמען אין שטאט אלס אזעל־כע. אזוי זיינען אויך די אנדערע אי־דישע טימס.

די י. מ. ה. א. פוטבאל טים באַ־שטייט פון די פאלגנדע יונגעלייט: טרילער, געלער, בארלין, גרינבערג, אייבראמסאן, פעסאטשין, גלוזמאן, בענדיט, פאסטער, מארגנשטערן, דא־זער, ה. פערלמוטער, עפשטיין און שטערן.

די "מאקאביאנס" טים (געשטיצט פון דער פרץ־שול) באשטייט פון: פיינשטיין, דזש. פערלמוטער, בארלין, שוסטעראוו, הערשפילד, טשארלי קראפ, לאק, באס, קאברינסקי, פאלאק, נא־דעל, זלאטין, בלאנק און ליפשיץ.

די "מאנטעפיארעס" טים איז צוזאַ־מענגעשטעלט פון די פאלגנדע יונגע־לייט: איידלשטיין, הערשפילד, גע־לער, ליפשקין, ס. קראפ, ווינער, קאט־לער, דעקטער, קאמעראפסקי, שאר, ברעגמאן, פאלאק, ווינסטאן און לייבל.

אויב שוין דער גרינדונג פון דער נייער אידישער ליג וועלן די טימס היינט אוונט דערשיינען אין נייע אוניפארמס. עס איז דער אבזיכט פון דער דאזיקער ליגע אריינצוברענגען עפעס נייעס אין פוטבאל שפילן. דער אידישער ער־לם וועלכער וועט היינט אנוועזנד זיין ביי דער "גיים" וועט זעען, וואס דער פוטבאל קאמיטעט באטראכט, "די שנעלסטע ליגע אויפן ספארט פעלד". אן איבערראשונג איז אנגעגרייט פאר אלע באזוכער היינט אוונט.

א פראמינענטער מאן אין שטאט וועט האבן דעם כבוד צו דערעפענען די דאזיקע ליגע.

אלע אידן וועלכע ווילן (און דארפן) פאטראניזירן די אידישע ליגע, זיינען געבעטן צו קומען, היינט, פונקט אין צייט, ווייל די שפיל וועט זיך אנפאנ־גען פונקט 6.30 נ. מ. "רעד" לאיד וועט זיין דער רעפערי.

57-יאריקע באבע ארעסטירט פאר טרייבן א באנדיטן אוטאמאביל

שיקאגא, איל., אוג. 5.— היינטיקע באבעס יאגן אן זייערע אייניקלאך ניט נאר אין דער קורצקייט אדער לאנגקייט פון קליידלאך און אין רויבערן פאפי־ראסן. אט איז אין שיקאגא ארעסטירט געווארן א 57 יאריקע באבע, ווי די טרייבערן פון אן אוטאמאביל באַ־נוצט אין א רויבעריי, אין וועלכער איר זון איז דערשאסן געווארן.

די פרוי הייסט אנא באראנסקי. איר זון איז דערשאסן געווארן בעת א רוי־בעריי אין א ריעל־עסטייט אפיס אין נארד־וועסט פון שיקאגא. די קויל האט אים געטראפן ווען ער איז אנט־לאפן פון דער פאליציי וואס האט זיך נאך אים געיאגט.

די ארעסטירטע פרוי האט זיך אפ־געזאגט צו ארויסצוגעבן דער פאליציי דעם נאמען פון נאך א יונגנמאן וואס האט זיך באטייליקט אין דער רויבעריי. דער יונגערמאן איז שפעטער ארעסטירט געווארן, און זיין נאמען איז, ווי די פאליציי גלויבט, הארארלד מארסעלא, 24 יאר אלט.

די אלטע מרס. באראנסקי, וועלכע איז שוין א באבע, האט זיך ניט אזוי לייכט איבערגעגעבן דער פאליציי. זי איז געלאפן, ווי דער אוטאמאביל האט זי געטראגן. צו איר אומגליק האט זיך אבער איר אוטאמאביל אנגעשטויסן אין אן עלעקטרישן סלופ, און דא האט זי די פאליציי געפאקט.

—(::)—

ווילן באפרייען קאמוניסט, אויב ער וועט זיך לאזן דעפארטירן

וואנקאווער, ב. ק., אוג. 5. — די פעדעראלע רעגירונג האט אנגעבאטן צו באפרייען אלאן קעמפבעל, אדער ווילי־אם מעקיוען, וועלכער זיצט אין אקאלא־לא טורמע, וואוהין ער איז פאר'משפט געווארן אויף א יאר פאר קאמוניסטישע אקטיוויטעטן. דער תנאי איז, אז ער זאל זיך דערפאר לאזן דעפארטירן קיין שאטלאנד, פון וואנען ער קומט.

—(::)—

לאיד דזשארדזש בעסערט זיך נאך אפעראציע

לאנדאן, אוג. 5. — די דאקטוירים באריכטן, אז דער צושטאנד פונ'ם גע־זונט פון לאיד דזשארדזש, וועלכער האט אנומלט דורכגעמאכט אן אפעראציע, איז גאנץ גוט. ער בעסערט זיך כסדר, האט מער ניט קיין היטיקן און פילט זיך בכלל גאנץ גוט.

די אפעראציע וואס דער געוויזענער פרעמיער האט דורכגעמאכט לעצטע וואך קערפערלאכגרייך איז געווען אויף די נירן.

דריי מאכן רעמי אין טורניר פאר קאנאדער שאך טשעמפיאנשיפ

האמילטאן, אנט. — דער ערשטער פארענדיקטער טורניר פאר דער קאנא־דער שאך טשעמפיאנשיפ וואס איז פאר א וואך צייט געשפילט געווארן אין ראיאל קאנאט האטעל, האמיל־טאן, האט זיך געענדיקט מיט א רע־מי צווישן מארים פאקס פון מאנטרעאל, דעם ביז איצטיקן קאנאדער שאך טשעמפיאן, דזש. ס. מאריסאן, געוועזענער טשעמפיאן פון קאנאדע און ג. איסטמאן, טשעמפיאן פון טאראנטא. די דריי געווינער וועלן איבערשפילן פאר'ן ערשטן, צווייטן און דריטן פריז.

דער טורניר איז געווען איינער פון די אינטערעסאנטסטע אין דער שאך געשיכטע פון קאנאדע. די אויבנדער־מאנטע שפילער, צוזאמען מיט אייני־קע אנדערע באקאנטע שפילער אין קא־נאדע, ווי גייל, געוועזענער טשעמפי־אן פון אנטאריא, און בלייק, געוועזע־נער מאניטאבער טשעמפיאן, האבן אין אים אנטייל גענומען.

א. העלמאן, סעקרעטאר פון אידישן שאך קלוב אין ווינניפעג, האט זיך אין דעם טורניר אויסגעצייכנט. זייענדיק אויסגעמאטערט פון דער אוטאמאביל רייזע, איז ער דאך צוזאמען מיט ק. בלומין, א מיטגליד פון טאראנטער אי־דישן שאך קלוב, ארויסגעקומען מיט אין פונקט העכער ווי די צוויי אויבנ־דערמאנטע שפילער. דער לעצטער סך־הכל איז פאלגנדער:

פאקס, מאריסאן און איסטמאן — 10½-2½; מארטין, 8-5; וויטפילד, באלסאן און אפשאל — 7-6; העלמאן און בלומין 7-6; גייל און בלייק 5½-7½; נאראווזי — 5-8; מאנקאור 2½-10½; קארוער — 0-13, שאנסן זיי־גען פארא, אז דער טורניר פאר דער שאך טשעמפיאנשיפ פון קאנאדע זאל אין א יאר ארום געשפילט ווערן אין ווינניפעג.

לארד בעסבארא לויבט אידישע צדקה ביי אנפאנג פון בוי ארבעט פון מאנטרעאלער אידישן שפיטאל

גאווערנאר דזשענעראל גראבט אוים ערשטע לאפעטע ערד פאר'ן פונדאמענט פון ערשטן אידישן שפיטאל אין קאנאדע. — האלט ווארימע רעדע, לויבנדיק אידי־שן געפיל פון אחריות

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

לארד בעסבארא

מאנטרעאל, אוג. 5 (איטא). — דער קאנאדער גאווערנאר דזשענעראל, לארד בעסבארא, האט געלויבט די געפילן פון אחדות צווישן אידן, די אידישע צדקה און זייער שטענדיקע גרייטקייט צו העלפן איינער דעם אנדערן אין נויט.

— ביי דער פייערלאכער עפענונג פון די בוי ארבעטן אויף דעם ערשטן גרויסן אידישן שפיטאל אין מאנטרעאל און אין גאנץ קאנאדע.

לארד בעסבארא, וועלכער איז געווען דער ערן־גאסט, האט אויסגעגראבן די ערשטע לאפעטע ערד פאר דעם פונדא־מענט פונ'ם נייעם שפיטאל.

דער גאווערנאר־דזשענעראל האט אין זיין רעדע צווישן אנדערש געזאגט:

"דורך דער גאנצער לאנגער געשיכטע פון אייער אלטן פאלק האט עס פארהיט זיין אייגנארטיקייט מיט אזא עקשנות, וואס איז כמעט אומפארגלייכלאך אין דער געשיכטע פון וועלכן עס איז פאלק. אין צייטן פון גליק און פון אומגליק, אין פנים פון צרות, גלות און רדיפות, האט קיין זאך קיינמאל ניט צעטריסלט די בונגען וואס פאראייניקן איין מיטגליד פון דער אידישער ראסע צום אנדערן.

"די ברייטהארציקייט פון די רייכערע מיטגלידער פון אייער ראסע אין ארוים־העלפן די ווייניקער גליקלאכע מיטגלי־דער, איז גוט באקאנט איבער דער גאנ־צער וועלט. דאס ווערט איצט אויך קלאר ארויסגעצייגט מיט'ן בנין פון אט דעם גרויסן אידישן שפיטאל. זאל איך גאט בענטשן!"

שפעטער אינ'ם טאג האט דער גא־ווערנאר דזשענעראל באזוכט די תלמוד־תורה, דעם אידישן מושב־זקנים און די גרויסע י. מ. ה. א. געביידע.

"ארט" בויט פאבריקן פאר קרימער אידישע קאלאניסטן

וועלן געבן ווינטערדיקע באַ־שעפטיקונג צו קאלאניסטן

ספעצ. טעלעג. צו ד. א. וו. פון "איטא"

מאסקווע, אוג. 5 (איטא). — דער "ארט" אנאנסירט וועגן א פלאן וואס די ארגאניזאציע האט ערשט אויסגעאר־בעט, וועלכער וועט פארזארגן טויזנטער אידישע איבערוואנדערער אויף לאנד קיין קרים מיט ווינטערדיקער באשעפ־טיקונג אין ספעציעל אויסגעבויטע פאר דעם צוועק פאבריקן אין די געגנטן פון די קאלאניעס.

דער פלאן איז זייער וויכטיק דער־פאר, ווייל ער וועט צוריקהאלטן די אידישע איבערוואנדערער פון לויפן צו־ריק אין די אלטע שטעטלאך אין די חדשים פונ'ם ווינטער, ווען זיי האבן ניט וואס צו טאן אין די קאלאניעס.

דער "ארט" אנאנסירט אויך די עפ־ענונג פון נייע פאבריקן פאר האלץ באַ־ארבעטונג, פאר העפטונג, טיט ארבעט, פראדוקציע פון שפילצייג און א. וו. אין א צאל אוקראינישע שטעט. די "ארט" פאבריקן גיבן א פארצוג צו די דעקלאסירטע און זייערע פאמיליעס, פארוואנדלענדיק זיי אזוי אין בירגער מיט גלייבע רעכט.

—(::)—

רעגיסטראציע פון ניט פארהייראטע ארבעט-לאזע

היציקע דיסקוסיעס האט ארויסגע־רופן אויף דער זיצונג פונ'ם סיטי קאונ־סיל לעצטן אוונט דער פארשלאג פון דער ספעציעלער קאמיסיע, אז ניט־פארהייראטע ארבעטסלאזע זאלן ווידער רעגיסטרירט ווערן. דער פארשלאג איז אין דער קאמיסיע דורכגעגאנגען מיט 4 שטימען צו 3, נאכדעם ווי אייניקע אלדערמען, באזונדערס אלד. גרעי, האבן פאר אים געקעמפט איבער א חודש צייט, און ער איז באריכטעט געווארן צום סיטי קאונסיל פונם' פארזיצער פון דער קאמיסיע, אלד. ענדריוס.

נאך לייגנגערע דיסקוסיעס איז באַ־שלאסן געווארן צו האבן קירצלאך א ספעציעלע זיצונג פונ'ם סיטי קאונסיל וועגן דעם ענין.

—(::)—

די שטאט וועט אפשר אפעלירן קעגן נייע "קאר פערס"

די שטאט וועט אפשר אפעלירן קעגן דעם אורטייל פון דער "מיוניסיפאל ענד פאבליק יוטיליטי באורד", וועלכע האט דערלויבט א העכערונג פון קאר־פערים פאר דער ווינניפעג עלעקטריק קא. (די העכערונג איז אריין אין קראפט אווג. 3טן).

אויף דער זיצונג פונ'ם סיטי קאונסיל לעצטן אוונט איז די פראגע אויפגעהוי־בען געווארן נאכדעם ווי א בריוו פון סי־טי סאליסיטאר, מר. פרודהאם, איז דורכגעלייענט געווארן. מר. פרודהאם איז מיט דער מיינונג, אז די "בארד", דערלויבנדיק די העכערונג, האט עס גע־טאן מיט באזונדער זיכערקייט, נאר בלויז ווי א פרואוו צו העלפן דער ווי־ניפעג עלעקטריק קא. ארויסצוקריכן פון אן אומבאקוועמער לאגע.

די פראגע איז אבער ביי דער זיצונג ניט פארהאנדלט געווארן, נאר איז איי־בערגעגעבן געווארן צו א ספעציעלער טראנספארטאציע קאמיסיע.

—(::)—

עלטער פאר פאלק באפרייט זיך פון שווערן לעבן דורך זעלבסטמארד

מאנטרעאל, קווע., אווג. 5. — עד־ווארד ריד קאראו, 51 יאר, און זיין פרוי, געוועזענע גלעזים פאן ציממער־מאן, 41, האבן געפונען אז דאס לעבן איז צו שווער פאר זיי, און זיי האבן באשלאסן צו באפרייען זיך פונ'ם לעבן דורך זעלבסטמארד, — ווי זיי דערציילן אין א צעטעלע וואס זיי האבן איבער־געלאזן. זיי האבן זיך ביידע צוזאמענ־געבונדן מיט א האנטוך און ארייגנע־ווארפן זיך אין סט. לארענס טייך. זיי־ערע קערפערס זיינען שפעטער געפונען געווארן אין באזונדערע פלעצער. — דער שטראם האט קאנטיק פאנאנדער־געבונדן דעם האנטוך.

—(::)—

קאנאדער מלחמה וועטערא־נען שטארבן דורכשניטלאך צו איינעם א טאג

טאראנטא, אווג. 5. — מלחמה וועט־עראנען אין קאנאדע שטארבן דורכ־שניטלאך צו איינעם יעדן טאג, באריכ־טעט ע. ה. סקאמעל, סעקרעטאר פונ'ם פעדעראלן פענסיע דעפארטמענט.

באַרימטע קאטעדראל מאכט פלאץ פאר סאוועטישן פאלאץ

מאסקווע, אווג. 5. — דער באַרימ־טער "קאטעדראל פונ'ם דערלייזער", איינע פון די אימפאזאנטסטע קירכן פון מאסקווע און פון רוסלאנד בכלל, ווערט איצט צענומען אויף שטיקלאך. אויפ'ן ארט פון דער באַרימטער קירך וועט די סאוועטן רעגירונג אויסבויען א גרויסע עפנטלאכע אודיטאריע, וואס וועט זיין באוואוסט מיט'ן נאמען: "פאלאץ פון די סאוועטן".

—(::)—

י.מ.ה.א. בייסבאלערס שלאגן "יונידאס"

די י. מ. ה. א. בייסבאל טים האט נעכטן אוונט באזיגט די "יונידאס" מיט 12 צו 4. איבערהיפט האט זיך אויס־געצייכנט די בראנשטיין פאמיליע, די דריי ברידער: אל, בארני און דר. דייוו. די גאנצע טים האט געשפילט א גלענ־צענדע "גיים".

פרייטאג 7 אזייגער נ.מ., וועט די י. מ. ה. א. בייסבאל טים ווידער שפילן מיט די "יונידאס". דאס וועט פארקומען אין וועסלי פארק, פארטעדזש עוו.

איבער טויזנט כינעזער שוין אומ-געקומען אין פארפלייצונג אין האנקאו און אומגעגנט

האנקאו, אווג. — די פארפלייצונג פון די טייכן יאנגצע און האן, פאר־אורזאכט פון שלאגס־רעגנס, האט שוין געקאסט נאענט צו 1,200 מענשלאכע קרבנות בלויז אין די שטעט האנקאו, וואוטשאנג און האניאנג. די צאל קר־בנות אין אנדערע געגנטן איז ניט באַ־שטימט, אבער מען האט מורא אז זי איז ניט קלענער ווי אין האנקאו און אומגעגנט.

כאטש דאס וואסער אין האנקאו האלט אין אפפאלן, שטייען נאך די מאדערנע העכערע געביידעס פון שטאט ווי טונקלע אינזלען אינ'ם ים פון בלאטיקע וואסער, וואס ציט זיך אין אלע זייטן ווי ווייט דאס אויג קאן כאפן. זעלטן וואו זעט זיך ארוים פונ'ם וואסער דער שפיץ פון א שטרויענעם דאך פון א געוועזענעם דארף.

צענדליקער טויזנטער היימלאזע פון ארום האנקאו זיינען געקומען צו לויפן אין שטאט צו זוכן רעטונג. די שטאט האט אויף זיך א שווערע אויפגאבע צו שפייזן זיי, אויסער דער איינגענער היימלאזער באפעלקערונג, און אכ־טונג צו געבן אויף איר דאמבעס און וואסער־שוצן.

די שלאגס־רעגנס אין די באסיינען פון די טייכן האבן אנגעהאלטן צוויי וואכן צייט, אזוי אז די טייכן און שטראמען זיינען ארוים פון זייערע ברעגן.

געגנט אין מאניטאבא שטרייננג איזאלירט צוליב דער מגפה פון "אנטראקס"

דאס איז צום ערשטן מאל אין דער געשיכטע פון מאניטאבא, אז אזא שרעקלאכע קראנקהייט זאל זיך פאר־שפרייטן. אין 1920 איז אזא קראנק־הייט (אנטראקס) פארגעקומען אין סאסקאטשעוואן און אין אלבערטא.

די פראווינציעלע און דאמיניאן רע־גירונג האבן זיך איצט פאראייניקט צו באקעמפן די קראנקהייט.

"אנטראקס" ווערט פאראורזאכט פון דעם באציל אנטראציס, און עפידעמיעס פאראורזאכט פון די דאזיקע באצילן קומען אפט פאר אין איראפע צווישן שעפסן, בהמות און פערד. אזעלכע עפידעמיעס ברעכן אויס איבער דער גאנצער וועלט צווישן ווילדע און היי־מישע חיה'ס. מענשן קריגן די דאזיקע קראנקהייט דורך קומען אין באריהרונג מיט די פעלן פון די קראנקע חיה'ס. אין די מלחמה יארן זיינען א סך בריטישע סאלדאטן קראנק געווארן אויף "אנטראקס" דורך דעם וואס זיי האבן גענוצט בערשטלאך צום גאלן זיך, וואס זיינען געמאכט געווארן אין יאפאן.

די יעניקע וועלכע ליידן אויף "אנט־ראקס" ווערן געשוואלן אינוויניק און דרויסן, אין וועלכן עס איז טייל פון קערפער, און מען שטארבט פון דעם אין עטלאכע טעג צייט.

דערוויייל איז קיין איין מענש ניט קראנק געווארן אויף "אנטראקס" פון דער איצטיקער עפידעמיע אין דעם אויבנדערמאנטן געגנט. אבער דריי מע־נער זיינען פון דארטן געבראכט גע־ווארן און זיי געפינען זיך אין א ווי־ניפעגער שפיטאל באוונקער אפגע־טיילט. מען גלויבט אבער ניט, אז זיי זיינען קראנק אויף "אנטראקס".

דאס פובליקום ווערט געווארנט ניט צוצוקומען צען מייל נאענט צווישן רע־ני און אינגאלף וואו עס איז אויסגע־בראכן אן עפידעמיע קראנקהייט צווי־שען פערד וועלכע ארבעטן אויף דער האיוועי קאנסטרוקציע. די דאזיקע וואר־נונג קומט פון דער מאניטאבא רעגי־רונג.

די עפידעמיע האט שוין ביז נעכטן אוועקגעלייגט זעכצן פערד, און מען גלויבט אז זי קומט פון א הירש אין יע־נעם געגנט, און ווערט, ווייזט אויס, פארשפרייט פון די ביסן פון פערד פלי־גען און הירש פליגן.

די קראנקהייט אטאקירט מענשן אזוי גוט ווי חיה'ס און אויב מען פאר־כאפט עס ניט אין צייט זיינען די רעזולטאטן פאטאלע.

דריי הירשן זיינען געפונען געווארן טויטע אין די וועלדער ארום די קאנ־סטרוקציע קעמפס, און עס זעט אויס אז זיי זיינען געפאלן פון די זעלבע סבות וואס האבן פאראורזאכט דעם טויט פון די פערד. אן עקזאמינירונג האט באַ־וויזן, אז די פערד זיינען געשוואלן געווארן און וואו וואו די געשווילאכץ איז געווען האט מען געפונען סמנים פון ביסן פון די גיפטיקע פליגן.

איינשפריצונג פאר דער דאזיקער קראנקהייט איז איצט אויפן וועג מיט עראפלאנען וועלכע פליען פון ניו־יארק, קענזעס סיטי און מינעאפאליס קיין ווינניפעג. א טייל סערום איז שוין אנ־געקומען און איז באלד אפגעשיקט גע־ווארן צום קעמפ וואס עס ווערט איינ־געשפריצט אין די פערד.

דר. קואיס גלויבט, אז די עפידעמיע קראנקהייט האט זיך אנטוויקלט ביי א הירש שאין יענער געגנט, און אז פליי־גען האבן אריבערגעטראגן די מיקר־ראבן פון דעם קראנקן הירש צו די

נעכטן איז געווען הייסטער טאג אין ווינניפעג דעם זומער; צוויי מענשן געפאלן פון היץ אין חלשות

מיר האבן שוין דעם זומער דא גע־האט עטלאכע פון די הייסטע טעג וואס זיינען ווען פארצייכנט געווארן אין דער געשיכטע פון ווינניפעג, אבער נעכטיקער טאג (דינסטאג) האט זיי אלע איבער־געשטיגן. אגב איז נעכטן ווינניפעג גע־ווען דער הייסטער פונקט אין גאנץ קא־נאדע.

דער אפיציעלער טערמאמעטער, וואס איז געוויינלאך קארג אויף גראדן, האט זיך נעכטן ניט געקאנט העלפן, פארציי־כענענדיק גאנצע 98 גראד אין שאטן. פריוואטע טערמאמעטערס זיינען אבער געגאנגען נאך העכער. אזוי באריכטעט די "פרי פרעס" אז איר טערמאמעטער האט פארצייכנט 100 גראד צווישן 4 און 5.15 נ.מ. פון דאן אן האט דאס קוועקזילבער אנגעהויבן פאלן זייער שנעל, דערגרייכנדיק 75 ארום 7 אזיי־גער אוונט.

די טעמפעראטור איז ווייטער גע־פאלן דורך דער נאכט, און היינטיקער טאג האט זיך אנגעפאנגען מיט א קילן פרימארגן און מיט אויסזיכטן אויף א גאנץ קילן טאג.

צוויי מענשן זיינען נעכטן דא פאר־חלש'ט געווארן פון היץ. ג. קיפערינג, 44 יאר אלט, פון 523 רעדוואוד עוו. איז געפאלן ארום 12 בייטאג מיט'ן פנים אראפ אויף דאנאלד סטריט. צע־קלאפנדיק זיך דערביי דעם פנים. ער איז אפגעפירט געווארן אין שפיטאל וואו מען האט אים אפגעמינטערט און אפגעשיקט אהיים. דער צווייטער קרבן איז געווען מרס. טערעזא קוסעל, 162 ענגעם סטריט, וועלכע איז געפאלן אין חלשות פון דער שרעקלאכער היץ, אויף היגינס עוו. מען האט זי געבראכט צו זיך און אפגעפירט אהיים.

לויט'ן רעקארד פון "פרי פרעס" איז נעכטיקער טאג איבערגעטראפן געוואוהן אין היץ ברויז איינמאל. — יוני 23טן, 1900, ווען די טעמפעראטור האט דער־גרייכט 100.5. אנדערע זייער הייסע טעג זיינען פארצייכנט: אווג. 24טן, 1929, 100, און סעפט. 1, 1929, 99.